

ת"פ 1079/10 - מדינת ישראל נגד מאיר פרץ

בית משפט השלום בירושלים

23 ספטמבר 2014

ת"פ 1079-10 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי
וכלכלה נ' פרץ
לפני כב' השופט יצחק שמעוני, שופט בכיר

בעניין: מדינת ישראל על ידי פרקליטות מחוז ת"א-
מיסוי וכלכלה

המאשימה

נגד

מאיר פרץ

הנאשם

על ידי ב"כ עוה"ד יריב אבירם

גזר דין

1. הנאשם, תושב גבעת זאב יליד 1955, הורשע על פי הודאתו בהכרעת דין מיום 31.12.13 ב-4 עבירות של זיוף אישור ניכוי מס במקור לפי סעיף 418 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), 4 עבירות של הצגת מסמך כוזב למשלם ההכנסה לפי סעיף 220(6) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**"), 4 עבירות של שימוש במרמה, ערמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודה וכן 4 עבירות של השמטת הכנסה מדו"ח לפי סעיף 220(1) לפקודה.

על פי כתב האישום, בין השנים 1996 ועד 2007 עסק הנאשם כעצמאי בענף ההסעות עבור חברות הסעות ולקוחות פרטיים.

בכל אחת משנות המס 2003-2006, סיפק הנאשם שירותי הסעות ללקוחותיו השונים והפיק הכנסות מעיסוקו זה בסכום שלא פחת מסך של 742,997 ₪.

בתקופה זו, השתמש הנאשם במרמה ערמה ותחבולה על מנת להסתיר את מלוא הכנסותיו מפקיד השומה בכך שלא הודיע למנהל מס ערך מוסף שבמקום מגוריו על עיסוקו, לא ניהל פנקסי חשבונות על פי הוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות) (מס' 2) התשל"ג-1973, ומחק בעזרת נוזל מחיקה את התאריך המופיע על גבי אישור ניכוי מס במקור שניתן לו על ידי רשויות המס. הנאשם שינה את התאריך המופיע על גבי האישור לשנות המס 2003-2006, ובכך עשה מסמכים בכוונה לרמות וללא סמכות כדין ובאופן הנחזה כאילו נעשה השינוי בסמכות כדין.

הנאשם הציג את המסמכים ביודעו כי הם מזויפים, בפני הלקוחות ובכך קיבל הכנסת עבודה ביודעו שלא נוכה ממנה מס כדין.

בדוחות שהגיש לפקיד השומה בכל אחת משנות המס 2003-2006, השמיט הנאשם הכנסות בסכום כולל של לפחות 211,028 ₪.

על פי כתב האישום, כל זאת עשה הנאשם במזיד ובכוונה להתחמק ממס.

2. בטרם טענו ב"כ הצדדים טיעוניהם לעונש, הוריתי לממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר לערוך חוות דעת בעניינו של הנאשם. כמו כן התבקש שירות המבחן להכין תסקיר בעניינו.

הממונה על עבודות השירות קבע בחוות דעתו מיום 20.7.14, כי הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

3. מתסקיר שירות המבחן מיום 13.7.14 עולה, כי הנאשם בן 59 שנה, נשוי ואב ל-4 ילדים בגילאי 17-34. בחודשים האחרונים אינו עובד בשל שלילת רישיון נהיגה, לאחר שבשנים האחרונות עבד כנהג הסעות.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד, התגייס לצבא ושירת שירות צבאי מלא כקשר נ"מ. עם שחרורו מהצבא החל לעבוד כעצמאי כנהג הסעות, בעל מרכל וחנות מתנות. בנו השלישי, בן 28 סובל מגידול סרטני החל מאוגוסט 2013 ונזקק לטיפול וסיעוד צמוד, ומקבל בשל כך תשלומים מיוחדים.

לנאשם אין עבר פלילי, אך לחובתו כ-75 הרשעות תעבורה. בשנת 2013 נידון לביצוע 100 שעות שירות לתועלת הציבור ושליה על תנאי בגין אי נתינת זכות קדימה. הנאשם לא לקח אחריות על אותה עבירה, עם זאת בחוות דעת של מנהל מקום ביצוע השל"צ, נכתב כי הוא ביצע את עבודתו ללא דופי והשרה אורה נינוחה ונעימה. באפריל 2014 נידון ל-4 חודשי פסילה, פרט לנהיגה לשם הסעת בנו לטיפולים רפואיים.

אשר לעבירה הנוכחית התרשמה קצינת המבחן, כי הנאשם לוקח אחריות חלקית ושולל כוונה פלילית. לדבריו ניסה לחסוך בהוצאות על הנהלת חשבונות וניהל את הספרים בעצמו והדיווחים הושמטו. אישור המס המזויף לא זויף על ידו אלא ניתן לו על ידי גורם שלישי ולאחר שהבין את משמעות המסמך הפסיק להשתמש בו. לטענתו, הסכומים עליהם נשפט מופרזים וגבוהים בהרבה ממה שבאמת הרוויח.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו, ומסר כי בדיעבד היה צריך לשכור מנהל חשבונות באופן מסודר והביע חששו מתוצאות ההליך המשפטי.

עוד התרשמה קצינת המבחן, כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על מעשיו ונוטה להשליכם על סביבתו וניכר כי ניסיונו לחסוך כספים הביאו לפעול תוך עיגול פינות והתעלמות מחוקים.

לבסוף, המליצה קצינת המבחן להטיל על הנאשם עונש מוחשי ומציב גבולות של מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות ומאסר על תנאי כעונש מרתיע.

4. ב"כ המאשימה בטיעוניה לעונש טענה, כי לנאשם ניתנה הזדמנות לסגור את התיק נגדו בשנת 2008, אולם הוא בחר שלא לעשות כן. רק לאחר שהוגש נגדו כתב אישום והוגשו מספר בקשות לדחיות מועד, הודה במיוחס לו. לשיטת המאשימה, על בית המשפט לתת לכך ביטוי בגזר הדין, למען ידעו נאשמים כי בחירתם לנהל הליך היא בעלת השלכות.

במעשיו, הנאשם גנב מהקופה הציבורית, והענישה הנוהגת בעבירות אלה כוללת רכיב של מאסר בפועל, ולצדו הטלת קנס כבד.

אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם נטען, כי לחובתו 75 הרשעות קודמות בתיקי תעבורה, דבר המעיד על יחס למערכת החוק. הוא מתקשה לקחת אחריות על מעשיו, ונוטה להטיל את האחריות על הסובבים לו.

מתחם הענישה, לשיטת המאשימה, נע בין 7 חודשי מאסר בפועל לשנת מאסר בפועל. ביחס לנאשם, מבקשת היא למקמו ברף הבינוני-תחתון של המתחם ולהטיל עליו 7-8 חודשי מאסר בפועל וכן קנס משמעותי הנע בין רבע מהסכום אותו העלים לבין מחצית הסכום וכן מאסר על תנאי משמעותי שירתיעו מלעבור עבירות אלה בעתיד. המאשימה הגישה פסיקה בתמיכה לטענותיה.

5. ב"כ הנאשם טען מנגד, כי הנאשם הודה במיוחס לו והסיר את המחדל במלואו. הוא הגיע להסדר אזרחי עם המאשימה, בטרם הוגש כתב אישום והעבירה האחרונה בוצעה על ידו בשנת 2006, לפני 9 שנים. כבר בשנת 2007, בעת חקירתו, לקח אחריות על מעשיו והביע חרטה בפני חוקר רשות המיסים. תחילה לא היה בידי הנאשם לשלם את הכופר שהושת עליו, ולכן רק באפריל '08 שילמו. לדבריו, יש לתת משקל למאמצים שעשה הנאשם על מנת לרפא את הנזק, שכן ההלכה היסודית בדיני המס קובעת שהסרת המחדל היא בבחינת חרטה ואין חרטה כנה כהטבת הנזק שנגרם לקופה הציבורית.

הסניגור הפנה לנסיבות מקלות של הנאשם, כפי שבאו לידי ביטוי גם בתסקיר שירות המבחן, על פיו הנאשם מטפל בבנו החולה במחלת הסרטן ונזקק לטיפול וסיעוד צמוד, כפי שעלה ממסמכים רפואיים שהוגשו (נ/3-3). גם בעונש שלילת רישיון נהיגה שקיבל בשל עבירת תעבורה, התיר לו בית המשפט להסיע את בנו לבית החולים (נ/4). כן הוא מטפל ומסיע את אמו החולה לטיפולים רפואיים.

נטען, כי מצבו הכלכלי של הנאשם הוא בכי רע, הוריו משלמים עבורו חשבונות וחשבון הבנק שלו מעוקל (נ/5-6).

לפיכך, נוכח כל טענותיו, ביקש הסניגור לקבוע כי מתחם הענישה בענייננו נע בין מאסר קצר בעבודות שירות לבין מאסר של 6 חודשים, ועל הנאשם יש להטיל תקופה מינימלית של עבודות שירות וקנס שלא יהיה בו כדי להכביד על הנאשם.

6. הנאשם ביקש לשאת דבריו בבית המשפט. הוא הביע חרטה עמוקה על ביצוע העבירות, הוא לוקח אחריות מלאה על מעשיו ואישר את דברי סניגורו בכל הנוגע למצבו הכלכלי ומצבם הרפואי של בנו ואמו. לבסוף ביקש את רחמי בית המשפט.

7. כידוע, עבירות המס הן חמורות ומיוחדות בכך שמחד הן קלות לביצוע ומאידך- קשות לגילוי ואיתור. מהותן בשליחת יד לקופה הציבורית, אשר חותרת תחת השוויון בנשיאת נטל המס על אזרחי המדינה. היקף הנזק הנובע מביצוען בצד שכחותן, הכריחו התוויות מדיניות ענישה מחמירה, כפי שציין כב' השופט רובינשטיין ברע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל (מיום 3.11.10):

"נוכח פגיעתה הקשה של עבריינות המס במשק, בכלכלה, במגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, ואף בשל הקושי הרב שבחשיפתה, יש לנקוט ביד קשה בטיפול בעבירות אלה ולהעניק משקל מיוחד להיבט ההרתעתי של העבריינים במסגרת שיקולי הענישה".

8. שקלתי את טיעוני ב"כ הצדדים לעונש, את האמור בתסקיר שירות המבחן ובחוות דעת הממונה על עבודות השירות. כן עיינתי בפסיקה שהגישו ב"כ הצדדים לצורך קביעת מתחם הענישה הראויה בעניינו של הנאשם.

9. הנאשם שלפניי הודה, כי הסתיר הכנסות והציג מסמכים מזויפים, הכול כדי להימנע מתשלום המס שהיה עליו לשלם לאוצר המדינה. זאת עשה הנאשם במשך 3 שנים החל משנת 2003 ועד שנת 2006, תוך שהוא משמיט הכנסות בסכום כולל של לפחות 211,028 ₪.

בחנתי את הפסיקה שהגישו הצדדים ואת מתחמי הענישה הראויים להם טענו ושוכנעתי, כי מתחם הענישה הראוי במקרה זה נע בין 6 חודשים של מאסר שירוצה בעבודות שירות ל- 12 חודשי מאסר בפועל. זאת לצד רכיב המאסר יש מקום גם להטלת קנס כספי וכן מאסר על תנאי.

הן המאשימה והן הסניגור הגישו את פסק הדין בעפ"ג 9577-06-13 **מדינת ישראל נ' גלוברמן** וערעור שכנגד בעפ"ג 151602-06-13, שניתן בבית המשפט המחוזי ביום 10.7.13. בפסק הדין נדונו ערעורי שני הצדדים על פסק דין שניתן בפני מותב זה, ובו נדונו עבירות דומות לאלה שבעניינינו (ת"פ 2262/09 מיום 24.4.13). באותו מקרה גזר מותב זה עונש של מאסר בפועל למשך 9 חודשים. ואולם, בית המשפט המחוזי, קיבל את ערעור הנאשם שם והפחית את עונשו של הנאשם ל- 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, נוכח נסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן שם. יודגש, כי באותו מקרה, לא הוסר המחדל והנאשם שם לא השיב את הכספים מהם נהנה שלא ביושר.

שלא כבמקרה גלוברמן, בעניינינו הנאשם הסיר את המחדל בכך ששילם את סכום המס שהעלים מלכתחילה, חרף מצבו הכלכלי הקשה. כידוע, הסרת המחדל בעבירות מס הינה שיקול חשוב ביותר בענישה, שכן בהסרתו, מושב לקופה הציבורית התשלום שהיה צריך להיות משולם לה מלכתחילה. תיקון העוול באופן זה הינו בבחינת החרטה הכנה והעמוקה ביותר שיכול הנאשם להביע. לפיכך, הסרת המחדל בעלת משקל ניכר מבחינה עונשית, והיא נבחנת גם בגדרי מתחם הענישה לפי סעיף 40 יא(5) לחוק עונשין.

לזכותו של הנאשם שקלתי גם היעדר רישום פלילי. אמנם לנאשם הרשעות קודמות בתיקי תעבורה, אולם אלה אינן רלוונטיות לעניינינו.

עוד יש לשקול לקולא את נסיבות חייו המשפחתיות, בנו החולה במחלת הסרטן אותו הוא סועד ומטפל בו ברמה היום-יומית, כפי שעלה מן המוצגים שהגיש הסניגור, וכן הטיפול באמו החולה, אותה מסיע לטיפולים וכן את מצבו הכלכלי הקשה.

10. נוכח כל האמור לעיל ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הנוגעים לעניין הן לחומרה והן לקולא, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות במנהל קהילתי רמות אלון. תחילת ביצוע ב-22.10.14. הנאשם יתייצב במועד זה בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות, מפקדת מחוז דרום, באר שבע.

ב. 9 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך 3 שנים מהיום על אחת העבירות בהן הורשע בתיק זה.

ג. קנס כספי בסך של 15,000 ₪ או מאסר של 3 חודשים תחתיו. הקנס ישולם ב-15 תשלומים שווים החל ב-15.10.14.

ובכל 15 לחודש שלאחריו.

העתק יישלח לממונה על עבודות שירות בשב"ס וכן לשירות המבחן.

הודע על זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח אלול תשע"ד, 23
ספטמבר 2014, במעמד ב"כ המאשימה
הגב' איוב ענאן- מתמחה, הנאשם וסנגורו,
עו"ד יריב אבירם.